

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de
Montisfalisci, M.DCC.XVII.

Casus IV. Argumentum. Ædificata Ecclesia in fundo, inscio Proprietario, an
hic acquirat in illa Juspatronatus ratione fundi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72191](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72191)

Ac proinde deficiente titulo prætenſæ immemorabilis, jus tumulandi Patronum defunctum competit Eccleſiæ Parochiali B. cui favet aſſiſtencia Iuris. *Menoch. de retinen. poſſeſſ. remed. 3. num. 122. & ſeqq. Gratian. diſcept. 898. num. 17. Poſſib. de Manut. obſerv. 10. num. 21. & ſeqq.*

Nec adverſatur, quòd Eccleſia A. cum fit fundata, & dotata à Patrono, debeat illi præſtare honorem, & reverentiam recipiendi in ſe illius Cadaver, quia ut ſuperius notavi, Patronus in Eccleſia Patronali non habet Ius ſepulturæ, niſi hoc ſibi ſpecialiter reſervaverit in limine foundationis.

ARGUMENTUM.

Tradens Fundum in Emphyteuſim pro ædificanda Eccleſia, reſervato ſibi certo Canone annuatim, non acquirit Jus Patronatus in illa.

SUMMARIUM.

- 1 Tradens Fundum in Emphyteuſim pro ædificanda Eccleſia, non acquirit in ea Juspatronatus, & Quare?
- 2 Dominus Fundi dando Fundum Eccleſiæ amittit dominium Fundi, ſed acquirit in Eccleſia Jus honorificentie.

C A S U S III.

Quidam dedit in Emphyteuſim pro ædificanda Eccleſia Fundum ſuum reſervato ſibi certo Canone annuatim; Quæritur an iſte ratione aſſignationis Fundi acquirit Juspatronatus?

Rpondeo negativè, quia Textus in ſupradictis duobus capitibus concedit Juspatronatus, ſeu Aditum proceſſionis abſolutè Fundanti, ſeu danti Fundum pro ædificanda Eccleſia transferendo in illam totum Ius ſuum ſcilicet: Dominium tam directum, quàm utile Fundi; ſicuti dedit abſolutè Fundum pro ædificanda Eccleſia transferendo in illam utrumque dominium Iulius ille, cui Ge-

laſius Papa in ſupradicto Canone *Pia Mentis* in retributionem huiusmodi Beneficii collati Eccleſiæ dedit Aditum proceſſionis; ſed ille, qui dedit Fundum in Emphyteuſim pro ædificanda Eccleſia, non dicitur abſolutè dediffe Fundum, quia non tranſtulit in Eccleſiam totum Ius ſuum cum reſervaverit ſibi dominium directum in Fundo; ergo Textus in ſupradictis duobus capitibus non concedit Juspatronatus danti Fundum in Emphyteuſim pro Eccleſia ædificanda; Ita tenent *Gae. in repet. cap. final. de Elect. lib. 6. in 21. col. Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. queſt. 2. art. 2.*

Quod comprobatur paritate Domini, & Servi; ſicuti enim Dominus manumittendo ſervum, & privando ſe illo amittit dominium Servi, ſed acquirit Juspatronatus in eo *ex leg. prima, & ſecunda ff. de Jurepatr. & ex leg. prima, S. Circa, ff. de Offic. Prefect. Urb. & Archidiaconus in dicto cap. Pia Mentis*; Ita Dominus Fundi dando Fundum Eccleſiæ amittit quidem dominium fundi, ſed acquirit in Eccleſia Juspatronatus, ſeu Ius honorificentie.

ARGUMENTUM.

Ædificata Eccleſia in Fundo, inſcio Proprietario, an hic acquirit in illa Juspatronatus ratione Fundi.

SUMMARIUM.

- 1 Ædificans Eccleſiam in Fundo meo, me inſcio, Ego non acquiro in ea Juspatronatus ratione Fundi, ſed licita, ut ibi.
- 2 Ædificans Eccleſiam in Fundo meo, me inſcio, an acquirit Juspatronatus in illa ratione Ædificationis?
- 3 Ædiſcium cedit ſolo.

C A S U S IV.

Quidam ædificavit Eccleſiam in Fundo meo, me inſcio, quæritur, an Ego ratione Fundi acquiram Juspatronatus in illa Eccleſia:

Rpondeo negativè, quia non poſſum acqui-

acquirere Juspatronatus in Ecclesia ratione Fundi juxta Textum in supradictis duobus Capitibus, nisi transferam dominium tam utile, quam directum Fundi in Ecclesiam; non possum autem transferre dominium Fundi in Ecclesiam in meo inscio *leg. Id, quod nostrum est cum similibus ff. de Reg. jur.* Bene verum est, quod si postquam sciverim esse ædificatam Ecclesiam in Fundo meo, Ego ero contentus transferre dominium Fundi in Ecclesiam, acquiram Juspatronatus, seu Aditum processionis in ea ratione Fundi per Textum in supradictis capitibus.

- 2 Sed fieri potest quæstio an ædificans Ecclesiam in Fundo meo, me inscio, acquirat Juspatronatus in illa ratione ædificationis; quæ resolvenda venit cum distinctione. Aut ædificans Ecclesiam illam construxit de consensu meo, postquam habui notitiam, & sic me volente, & consentiente, ac bona fide; & tunc ego ero Patronus Ecclesiæ ratione Fundi, ædificans verò ratione constructionis. Aut ædificans construxit Ecclesiam, meo dissentiente, & nolente, adeoque mala fide, & in hoc casu, ego ero Patronus non solum ratione Fundi; verum etiam ratione constructionis, quia ædificium cedit solo juxta *leg. Adeo, S. Cum in suo ff. de Acquir. rer. Domin. & ita tenent Joann. Andr. in cap. Nobis de Jurepatr. in secunda col. in verb. Acquiritur, Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 1. quest. 3. art. 12. num. 1. Amostaz. de Causis Pii lib. 5. cap. 5. num. 61. & solum potero compelli ad restituendam pecuniam ædificanti, & ad reficiendas ei expensas, ut vult idem Lambertin. ubi supra art. 19. num. 2.*

ARGUMENTUM.

Episcopus tradens Fundum suæ Ecclesiæ pro ædificando ibi Monasterio, an acquirat in illo Juspatronatus.

SUMMARIUM.

- 1 *Episcopus non potest alienare res Ecclesiæ.*

- 2 *Episcopus potest tradere Fundum de Bonis propria Ecclesiæ pro ædificando ibi Monasterio.*
 3 *Episcopus tradens Fundum de Bonis Ecclesiasticis acquirat Juspatronatus ratione Fundi non sibi, nec suis heredibus, sed ipsi Ecclesiæ sed intellige, ut ibi.*
 4 *Episcopus ædificans, & dotans Ecclesiam de Bonis propria Ecclesiæ non acquirat in ea Juspatronatus sibi, aut suis heredibus, secus si etiam dotaverit, & ædificaverit de Bonis patrimonialibus.*
 5 *Ecclesia constructa, & dotata ab Episcopo nomine proprio, præsumitur constructa, & dotata de Bonis patrimonialibus, si constat Episcopum aliquid habuisse de tempore promotionis, & fecerit Inventarium; secus si de hoc non constet, aut dubitetur, sed limita, ut num. 6. & 7.*

C A S U S V.

Quidam Episcopus dedit Fundum de Bonis propria Ecclesiæ pro ædificando ibi Monasterio; quæritur primò, an possit Episcopus dare hujusmodi Fundum. Secundò; an ratione Fundi acquirat Juspatronatus, seu Aditum processionis in illo Monasterio?

- In ordine ad primum dubium videtur, quòd Episcopus non possit dare Fundum propria Ecclesiæ pro ædificando ibi Monasterio, quia Episcopus non potest alienare res suæ Ecclesiæ, *cap. Quisquis Episcopus, cap. Non liceat 12. quest. 2.*
 2 Contrarium tamen verius de Jure est, quia cum Fundus pro ædificando Monasterium sit res exigua, & modici valoris, alienari potest ab Episcopo absque solemnitatibus, & auctoritate Papæ: Præsertim urgente aliqua necessitate, & si id fieri possit absque maxima læsione ejusdem Ecclesiæ juxta *Text. in cap. Terrulas 12. quest. 2. ibique Archidiacon. Turricell. de rebus Eccles. non alienan. cap. 15. num. 51. Rota decis. 401. num. 3. coram Serafin. cui Canoni Terrulas non fuit derogatum, nec per Extravag. ambitiosa de rebus Eccles. non alien. nec per Conc. Trident. ut testatur Rota decis. 444. num.*